

Trygg framtid for folk og natur.

Gjennomgang av årets jordbruksavtale

Prosess

- 26. april: Faglaga legg fram sitt samla krav med ramme på 1 450 mill. kr
- 5. mai: Staten overleverer sitt tilbud. Ramme på 410 mill. kr
- 9. mai: Jordbrukets forhandlingsutval varsler om at dei vil gå til forhandlingar
- 16. mai: Jordbruket, dvs. både bondelaget og bonde- og småbrukarlaget, bryt årets jordbruksforhandlingar
- 30. mai: V og KrF gjer det kjent at dei ikkje vil støtte regjeringa sitt tilbud til jordbruksavtale på 410 mill. kr. Går inn i forhandlingar med Sp, Ap og SV om ny avtale
- 9. juni: V trekker seg frå forhandlingane med opposisjonspartia
- 16. juni: H, FrP og V (som utgjer eit stortingsfleirtal) vedtek jordbruksavtale med ei ramme på 625 mill. kr
- 21. juni: Jordbruket og staten starter med fordelingsmøter
- 26. juni: Bondeorganisasjonane og staten enige om fordelingane innanfor ramma som Stortinget har vedtatt

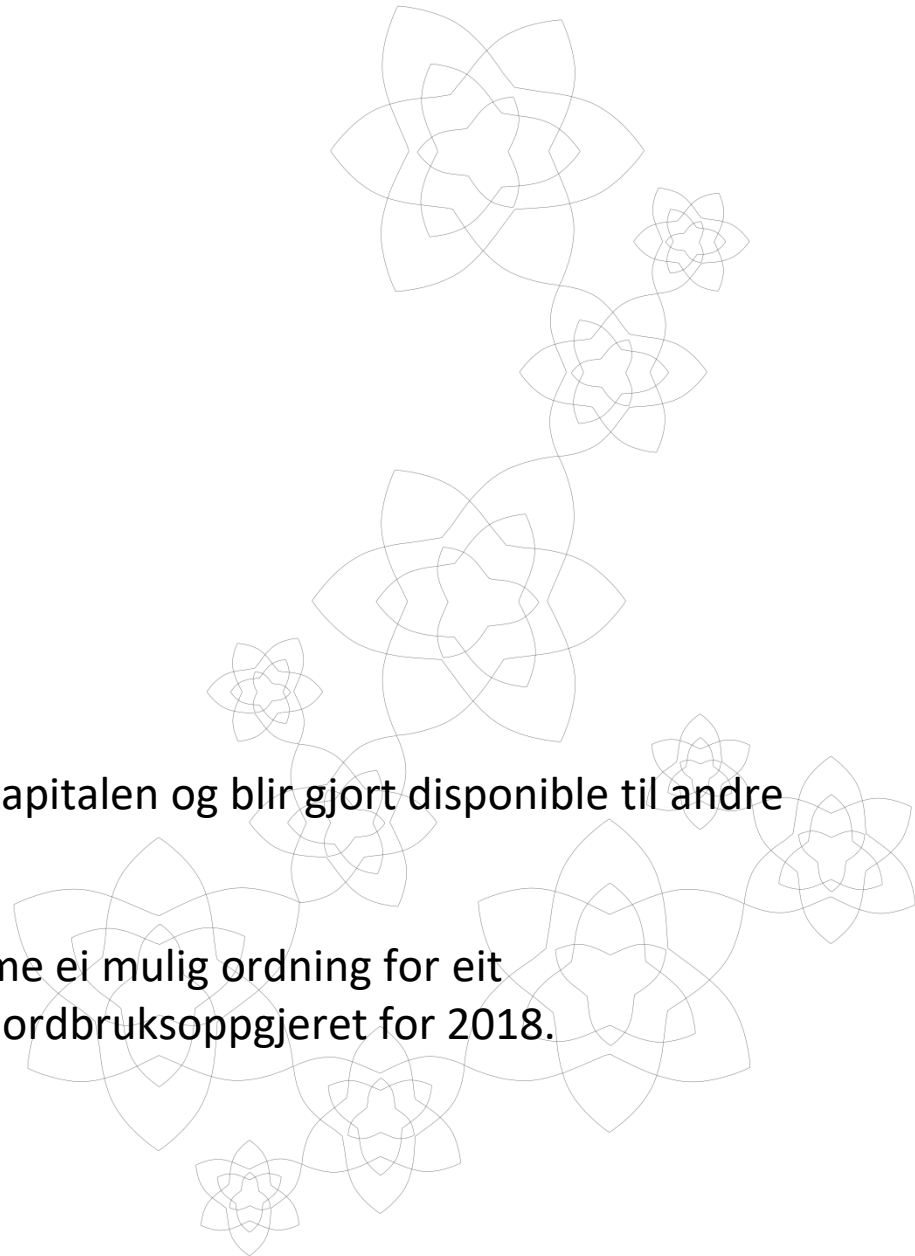
Resultat

Fordeling av ei ramme på 625 mill. kroner

Netto endring i målprisar	150 mill. kr
Endra bevilgning kap. 1150	377 mill. kr
- herav komp auka CO2-avg	55 mill. kr
Overførte midler frå 2016	79 mill. kr
Endra verdi jordbruksfrådrag	19 mill. kr
Ramme	625 mill. kr
I tillegg fordelt frå LUF	130 mill. kr *

* I 2018 tek avtalen ut 130 mill. kr frå eigenkapitalen og blir gjort disponible til andre tiltak på kap. 1150.

Partane er elles enige om å utgreie og utforme ei mulig ordning for eit driftsvansketilskot med sikte på drøftingar i jordbruksoppgjeret for 2018.

Målprisar

Prisar jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut frå balanserte marknadsforhold, det fastsatte importvern og dei marknadsreguleringsmuligheiter som er til disposisjon.

Målprisar er fastsatt for representantvarer av definerte kvaliteter for svinekjøtt, korn, poteter, grønnsaker, frukt og mjølk (ku og geit) til råvarenivå.
Engrospris eller produsentpris.

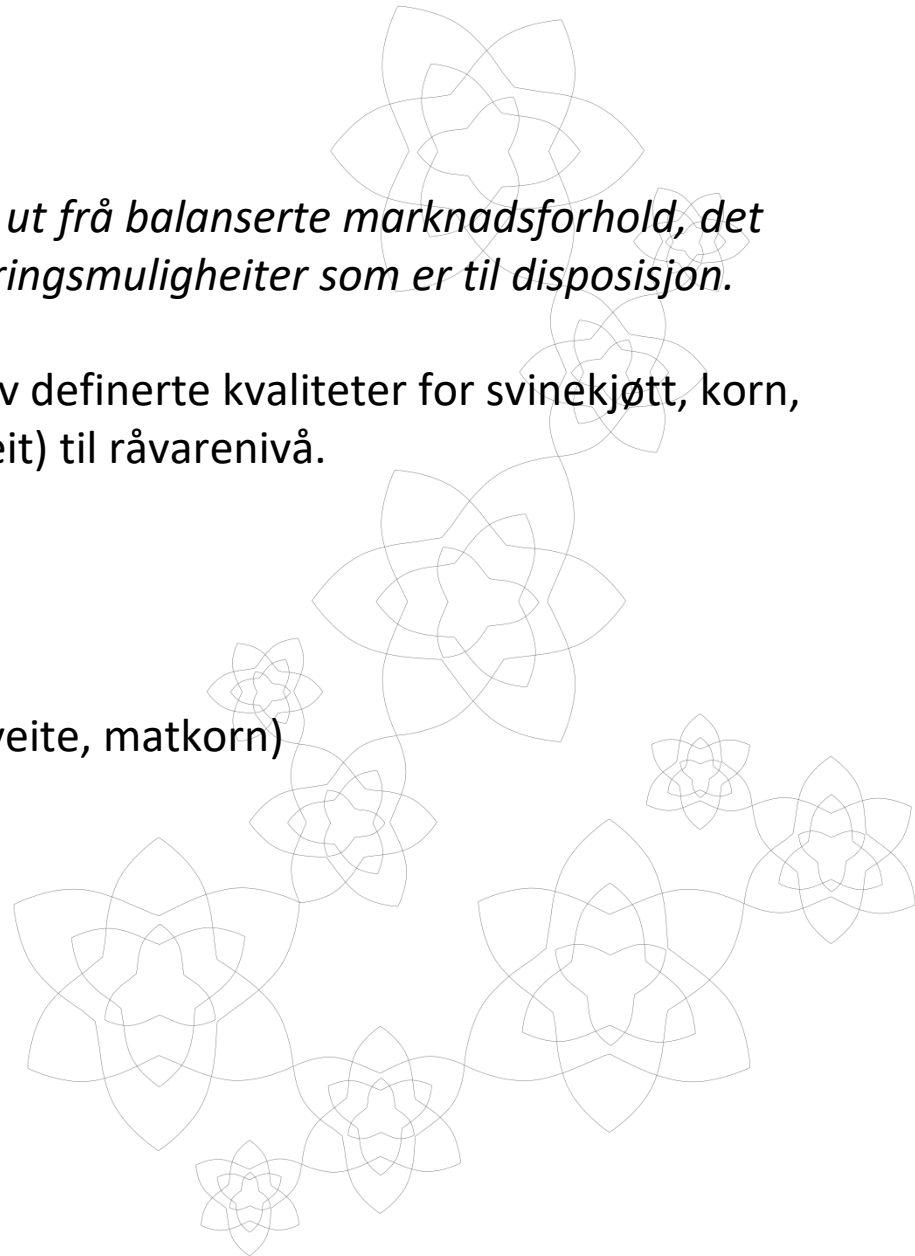
Mjølkk: + 3 øre/l

Svinekjøtt: 0

Korn: frå 0 (rug) til 9 øre/kg (kveite, matkorn)

Poteter: + 15 øre/kg

Grønnsaker og frukt: + 2,2 %

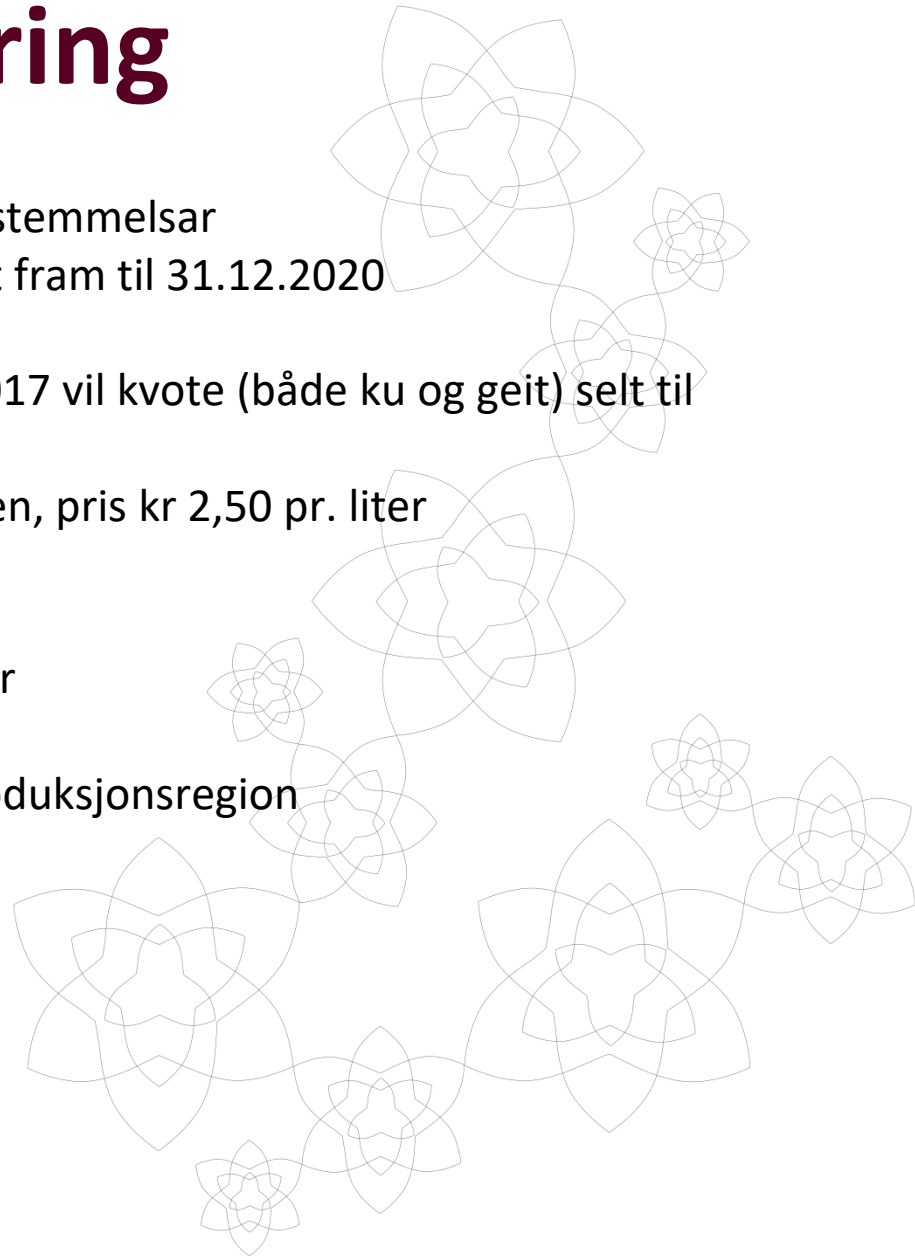

Landbrukets utviklingsfond

Bedriftsretta midler til investering og utvikling:	574,5 -> 634,5	(+ 60 mill)
Utrednings- og tilretteleggingsmidler	48 -> 50	(+ 2 mill)
Rekruttering og kompetanse (regionale)	20 -> 14	(- 6 mill)
Nasjonal modell vaksenagronom	0 -> 11	(+ 11 mill)
Forskning og utvikling	53 -> 55	(+ 2 mill)
Matmerk	52 -> 55	(+ 3 mill)
Utviklingsprogrammet	90 -> 102,5	(+ 12,5 mill)
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi	67 -> 67	
Skogbruk	214 -> 222	(+ 8 mill)
Dyrevelferdsprogram mink	0 -> 2	(+ 2 mill)
Utsiktsrydding	8 -> 8	
SMIL	95 -> 95	
Drenering	58 -> 58	
Investeringsstøtte organisert beitebruk	10 -> 13	(+ 3 mill)
Klima- og miljøprogram	18 -> 20	(+ 2 mill)
Biogass	1 -> 2	(+ 1 mill)
Verdensarv og utvalde kulturlandskap	9,5 -> 13,5	(+ 4 mill)
Utviklingstiltak økologisk landbruk	30 -> 31	(+ 1 mill)

Marknadsregulering

- Reguleringseksport begrensa av WTO-bestemmelsar
 - eksportsubsidier kan vidareførast fram til 31.12.2020
- Omsetning av mjølkekvoter
 - ved omsetningsrunda hausten 2017 vil kvote (både ku og geit) selt til staten ikkje bli selt ut igjen
 - minimum 20 % må seljast til staten, pris kr 2,50 pr. liter
- Oppkjøpsordning for geitmjølkkvoter
 - 12 kr/liter
- 14 produksjonsregionar for kumjølkkvoter
 - redusert frå 18
 - Møre og Romsdal fortsatt ein produksjonsregion

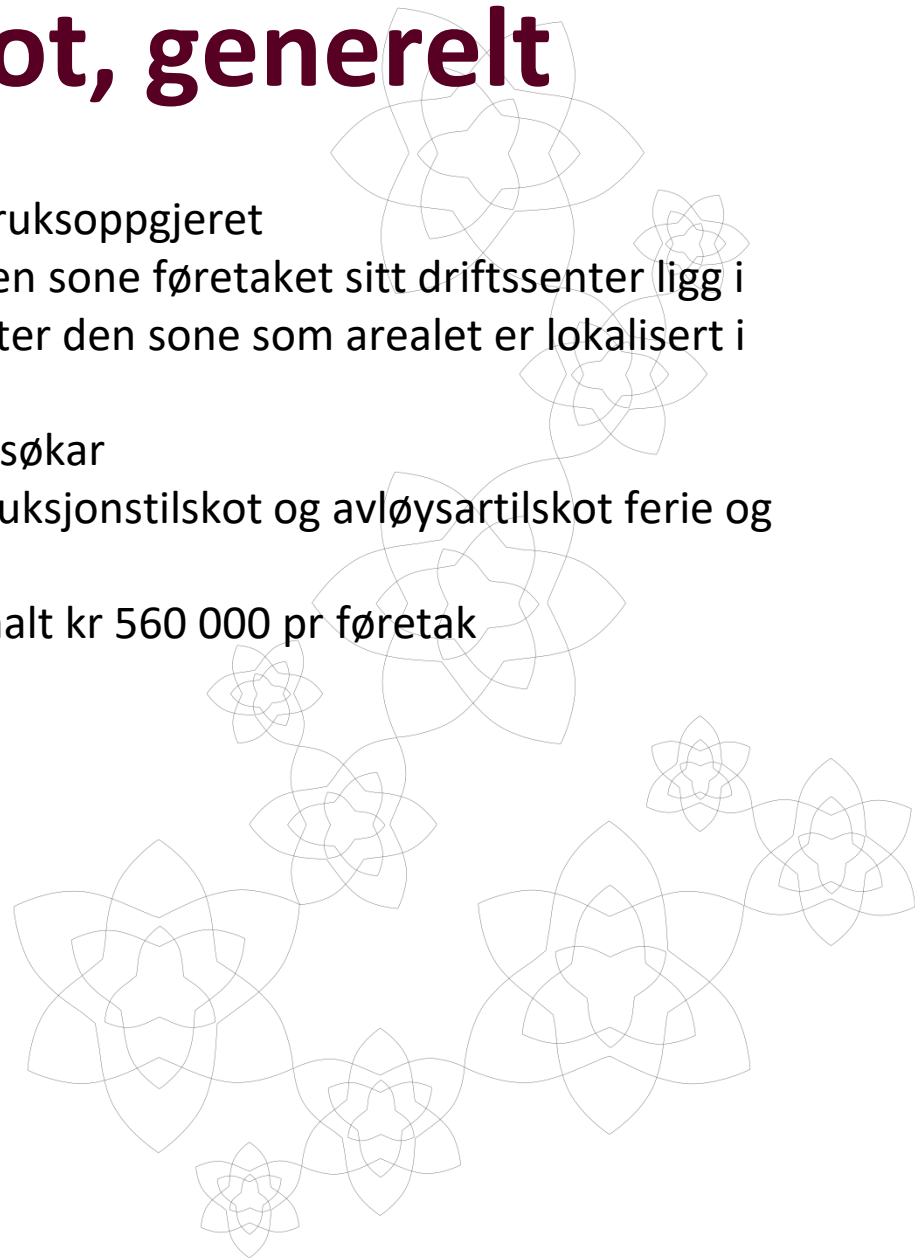
Pristilskot

Geografisk differensierte satser for husdyrproduksjon blir gitt etter den sone driftssenteret til føretaket ligg i.

- Grunntilskot geitmjølk 3,36 kr/l uendra
- Distriktstilskot mjølk 0,47 kr/l + 3 øre/l (sone D)
- Grunntilskot kjøtt (sau, lam, geit, kje) uendra
- Distriktstilskot kjøtt
 - Sone 2 4,55 kr/kg + 40 øre/kg
 - Sone 3 7,35 kr/kg + 40 øre/kg
- Kvalitetstilskot storfekjøtt
- Tilskot for lammeslakt og kjeslakt
- Distriktstilskot konsumegg
- Tilskot til norsk ull
- Tilskot til grønt- og potetproduksjon
- Frakttilskot
- Prisnedskrivning av norsk korn 56,6 øre/kg
- Tilskot til norsk matkorn 35 øre/kg + 4 øre/kg

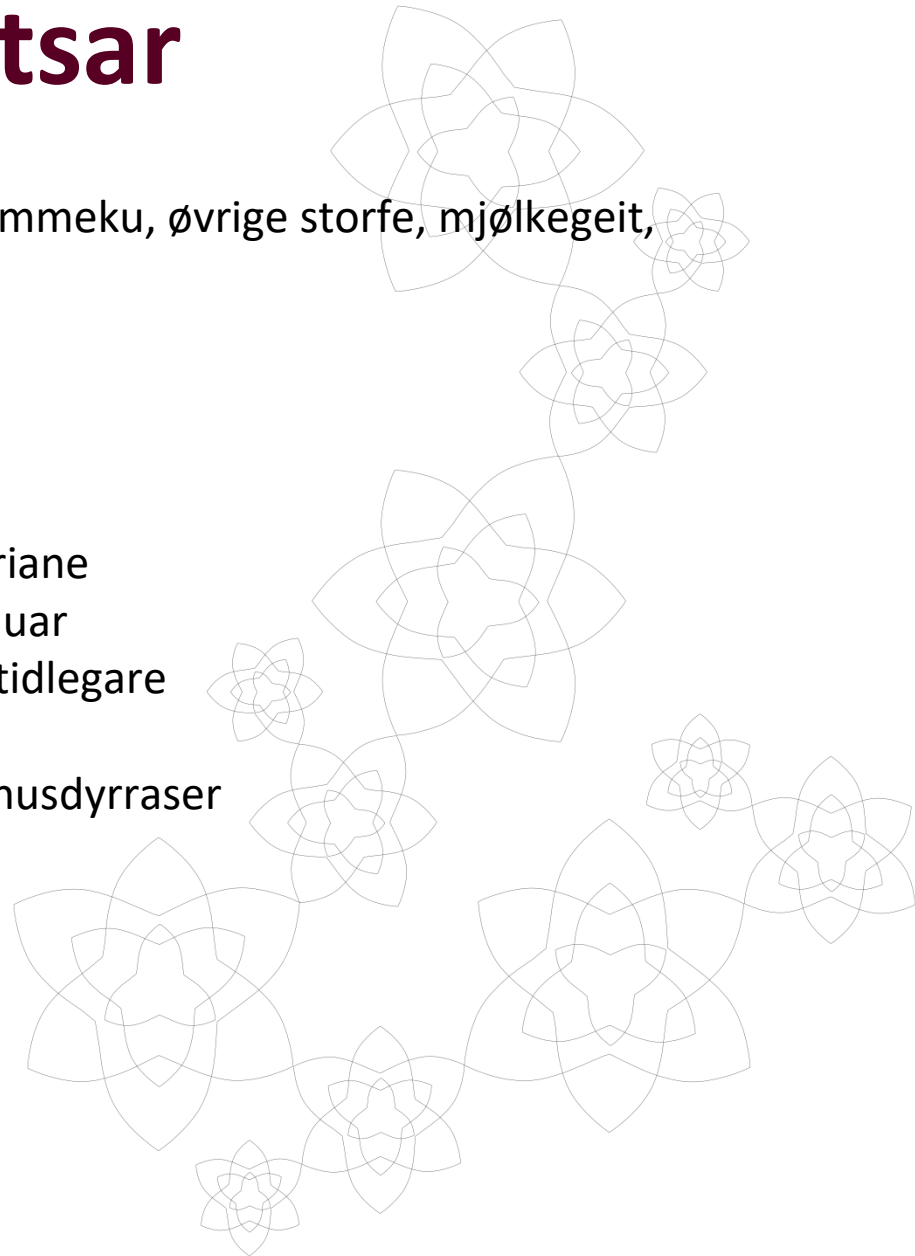
Produksjonstilskot, generelt

- Foreløpige satsar som blir fastsatt i jordbruksoppgjeret
- Sonedifferensierte tilskot fastsatt etter den sone føretaket sitt driftssenter ligg i
 - Unntak for arealtilskot som blir gitt etter den sone som arealet er lokalisert i
- Reduksjon i tilskotet
 - Botnfrådrag på 6 000 kr pr år for kvar søkar
- Beløp mindre enn 300 kr for sum av produksjonstilskot og avløysartilskot ferie og fritid blir ikkje utbetalt
- Tilskot for husdyr blir avgrensa til maksimalt kr 560 000 pr føretak

Husdyrtilskot, satsar

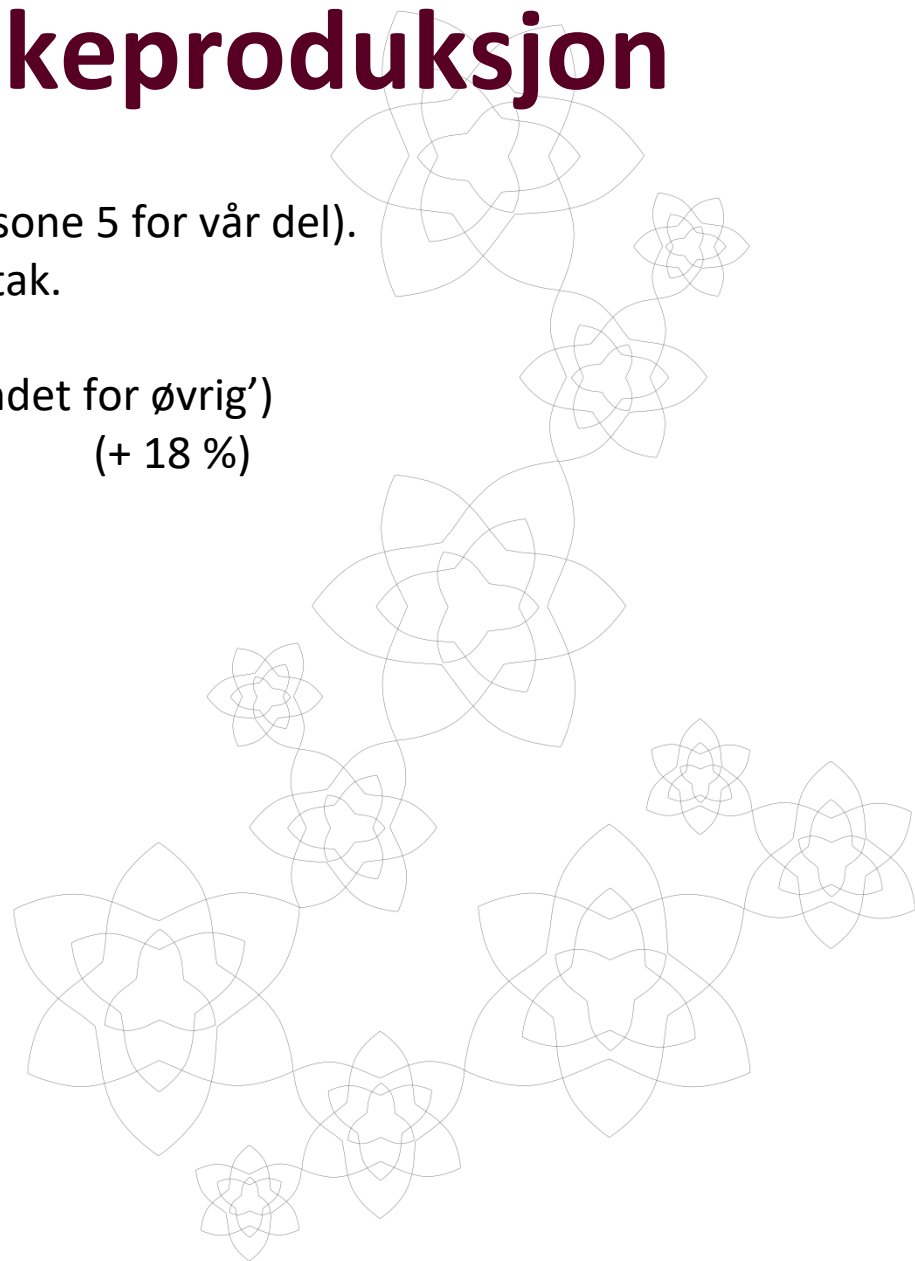
- Svakt ned på alle intervall for mjølkeku, ammeku, øvrige storfe, mjølkegeit, mjølkesau, avlsgris.
 - Mest ned for dei lågaste intervalla
- Uendra for slaktegris og høns/fjørfe
- Noko opp for bifolk og hjort
- Ned ca. 20 % for sau og ammegeit
 - Endra definisjon på desse dyrekategoriene
 - Før: sau/ammegeit > 1 år pr. 1. januar
 - No: sau/ammegeit født i fjor eller tidlegare
- Svak auke for tilskot til bevaringsverdige husdyrraser

Driftstilskot mjølkeproduksjon

Blir no knytt opp mot soner for arealtilskot (sone 5 for vår del).
Eitt driftstilskot til mjølkeproduksjon pr føretak.

Eksempel: 5 kyr eller meir i sone 5 (i fjor 'Landet for øvrig')
132 050 kr -> 156 050 kr (+ 18 %)

Driftstilskot spesialisert storfekjøttproduksjon

Også knytt opp mot arealtilskotssoner frå i år, men todelt.

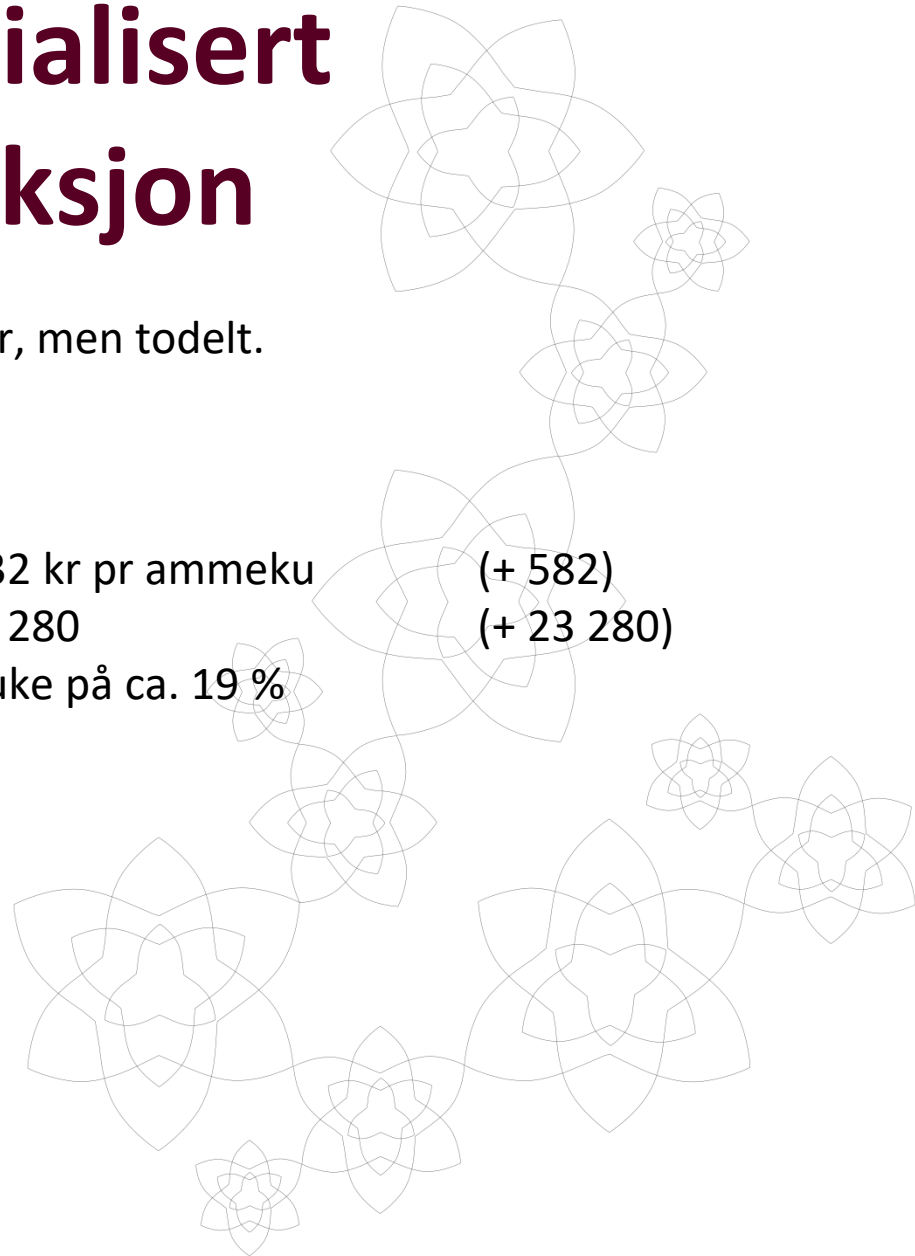
Sone 1-4 + sone 5-7

For sone 5:

6 eller fleire og færre enn 40: 3 632 kr pr ammeku (+ 582)

40 eller fleire: 145 280 (+ 23 280)

=> auke på ca. 19 %

Beitetilskot

Betydeleg reduksjon i satsar for beitetilskot (> 12 veker)

Betydeleg auke i satsar for beite i utmark (> 5 veker på utmarksbeite)

Beitetilskot

Sau, lam, geit, kje, alpakka	58 -> 50 kr/dyr/år	(- 14 %)
Storfe, hjort, hest og lama	434 -> 350 kr/dyr/år	(- 20 %)

Utmarksbeitetilskot

Sau, lam, geit og kje	152 -> 185 kr/dyr/år	(+ 22 %)
Storfe og hest	434 -> 628 kr/dyr/år	(+ 45 %)

Areal- og kulturlandskapstilskot

Kulturlandskapstilskot 172 -> 155 kr/daa (- 10 %)

Arealtilskot i sone 5

Grovfôr 210 -> 240 kr/daa (+ 14 %)

Korn 227 -> 247 kr/daa (+ 9 %)

Potet 80 -> 80 kr/daa

Grønnsaker 550 -> 550 kr/daa

Frukt 1450 -> 1450 kr/daa

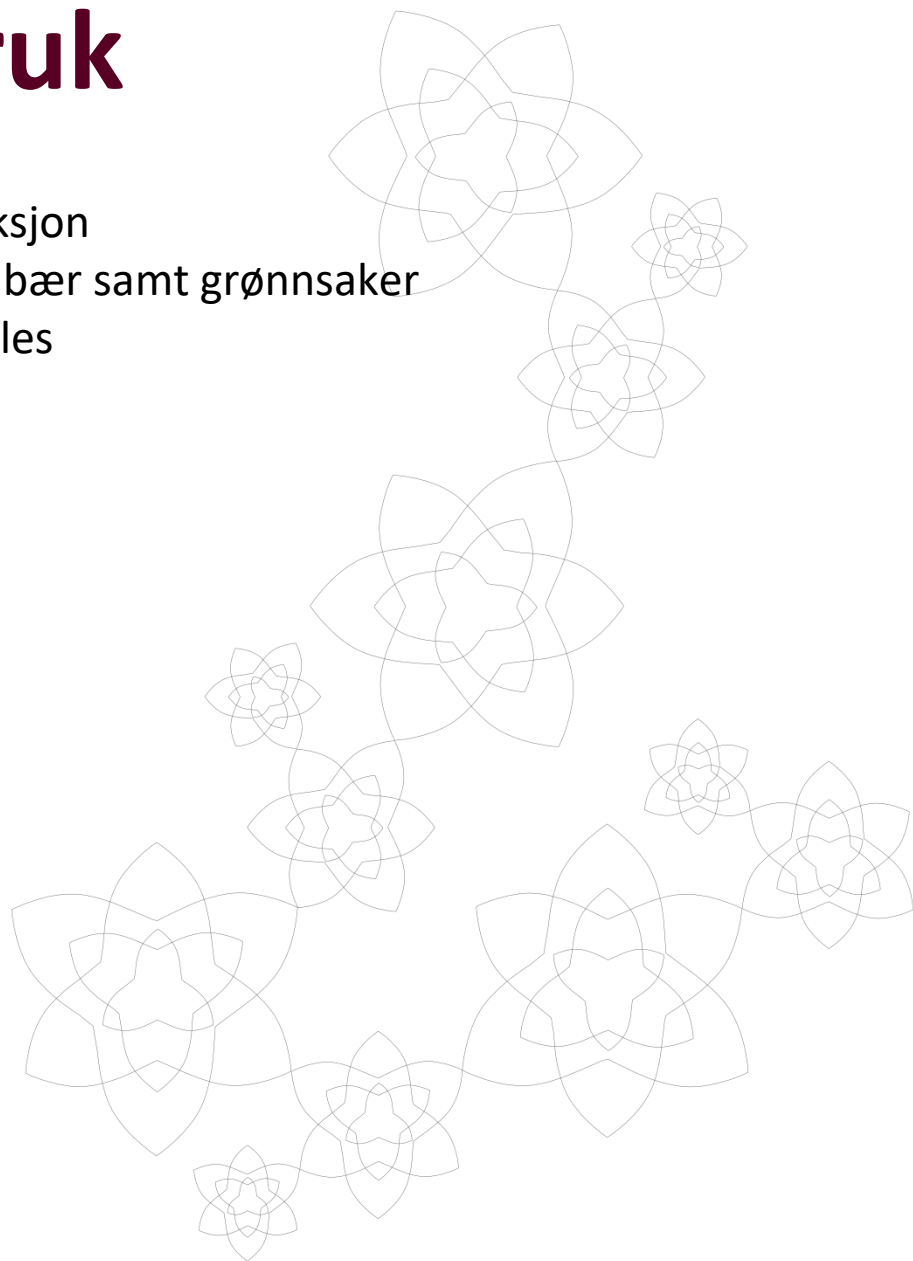
Bær 1450 -> 1450 kr/daa

Partane har lagt til grunn at ved samanslåing av heile eller deler av kommunar/fylke med ulike tilskotssoner, skal gjeldande sonegrenser vidareførast.

Økologisk landbruk

- Uendra satser for økologisk husdyrproduksjon
- Auke frå 1425 til 1500 kr/daa for frukt og bær samt grønnsaker
- Uendra satser for økologisk arealtilskot elles

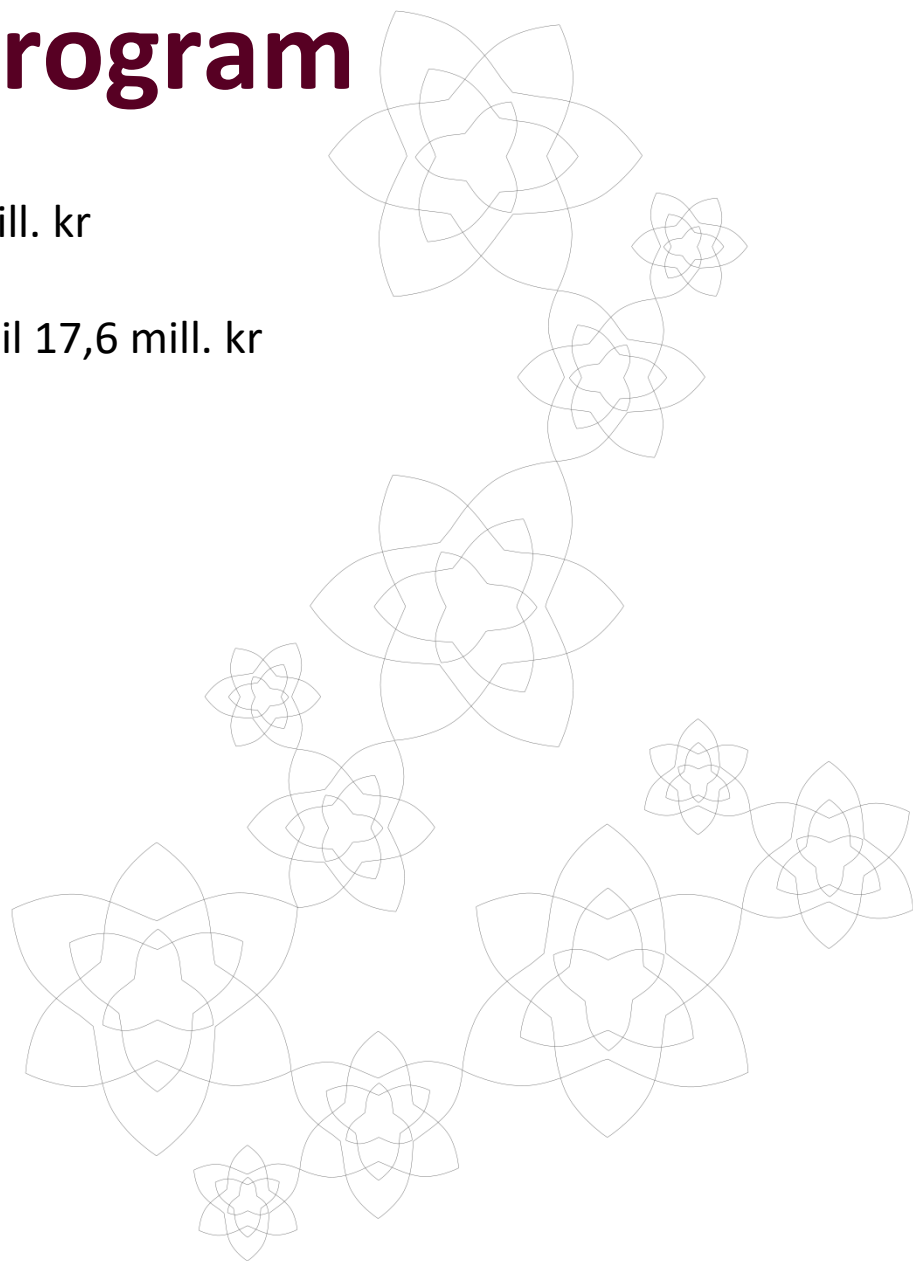

Regionale miljøprogram

For landet: auke frå 422,4 mill. kr til 435,5 mill. kr

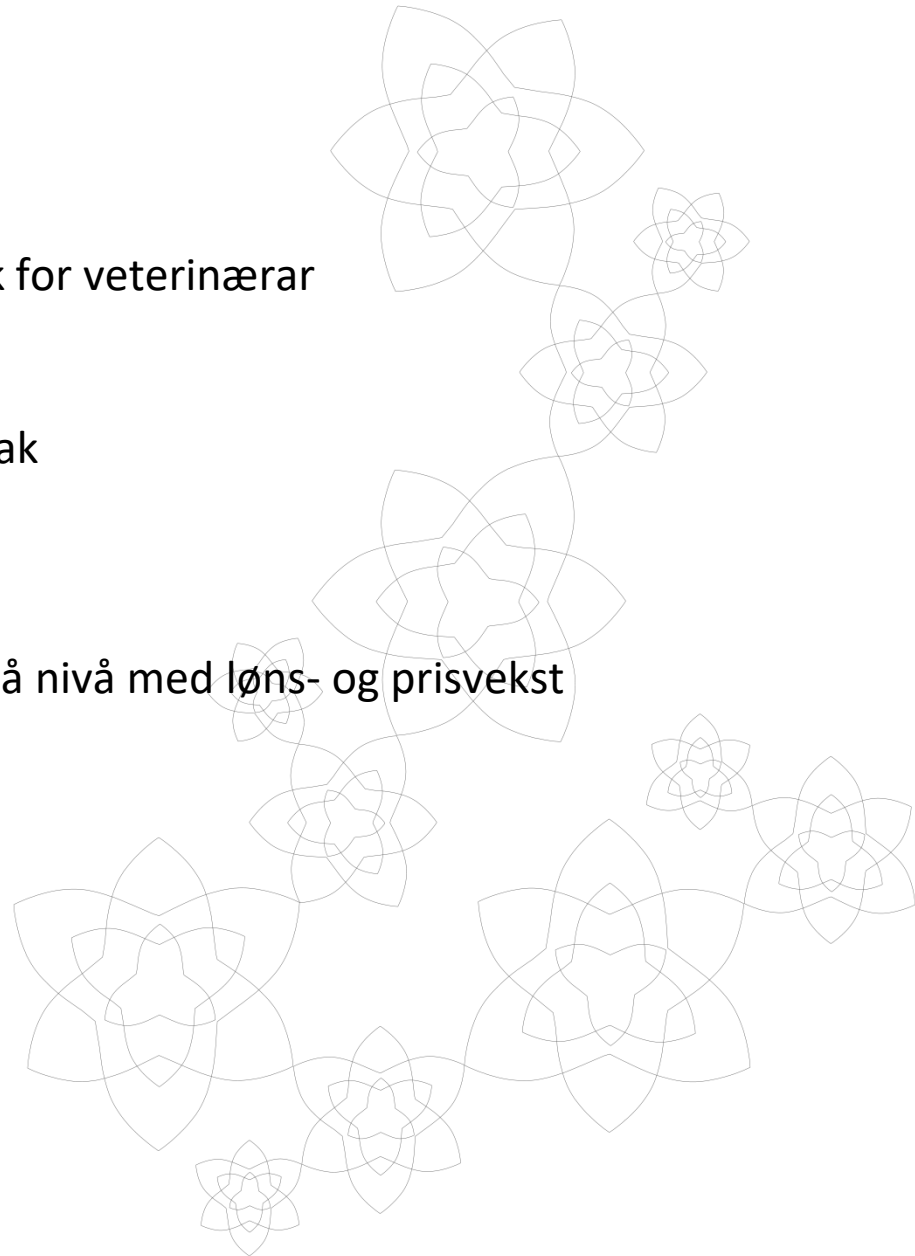
For Møre og Romsdal: auke frå 17,1 mill. kr til 17,6 mill. kr

Utviklingstiltak

- Tilskot til dyreavl m.v.
- Reisetilskot sjuke- og inseminasjonsbesøk for veterinærer
- Tilskot til frøavl m.v.
- Tilskot rådgjeving
- Tilskot til kvalitets- og salsfremmande tiltak
- Tilskot til fruktlager

Generelt om posten: auke i satsar omtrent på nivå med løns- og prisvekst

Velferdsordningar

- Tilskot til avløyning ved ferie og fritid
 - Uendra maksimalt tilskot kr 74 200
 - Uendra satsar pr. dyr (tilskotsgrunnlag)
 - Endra grunnlagsperiode f.o.m. 2017
 - Dyretal pr. 1. mai og 1. oktober
 - Tilskot til avløyning ved sjukdom og fødsel m.v.
 - Maksimal dagsats auke frå 1 530 kr til 1 555 kr
 - Tilskot til sjukepengeordninga i jordbruket
 - Kollektiv innbetaling for å dekke NAV sine kostnader for auke frå 75 % til 100 % av sjukepengegrunnlaget utover 16 dagar
 - Tilskot til landbruksvikarordninga (uendra)
 - Tidlempensjonsordninga for jordbrukarar (uendra)
-